

RU/129/06

Warszawa dnia 20.06.2006r.

220606
SEKRETARIAT
Biura Prac Senackich
wpłynęło dn. 22.06.06
nr. 4426 podpis.....

Szanowny Pan
Bogdan Borusewicz
Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

W związku z pismem Pana Marszałka z dnia 7 czerwca 2006r. [znak BPS/DSK – 043-363/06] w sprawie oświadczenia skierowanego przez Panią Senator Dorotę Arciszewską - Mielewcyk podczas 11 posiedzenia Senatu RP w dniu 24 maja 2006r. uprzejmie informujemy co następuje:

I. Odnosząc się do treści oświadczenia Pani Senator pragniemy poinformować, że po dokonaniu szczegółowej analizy nadesłanej do biura Rzecznika w ostatnich latach korespondencji, nie stwierdziliśmy zarówno w naszych komputerowych bazach jak i archiwum jakiegokolwiek wystąpienia dotyczącego Towarzystwa Ogniowego Publiczno – Prawnego Zakładu Ubezpieczeń Majątkowych Kraju Warty. Nie znając danych personalnych zainteresowanej osoby nie możemy wykluczyć, że osoba ta kierowała do Biura pytanie, jednakże bez wskazania jakiego zakładu ubezpieczeń sprawa dotyczy. Trudno nam jednak przyjąć, iż skarżący nie otrzymał żadnej odpowiedzi, gdyż Rzecznik Ubezpieczonych przykładą wyjątkową staranność do udzielania wyjaśnień wszystkim zainteresowanym podmiotom. Oczywiście nie możemy także wykluczyć błędu lub omyłki w korespondencji; tak więc prosilibyśmy o bliższe dane osoby, o której mowa w oświadczeniu Pani Senator.

II. Odnośnie stanu prawnego w tego typu sprawach informujemy, iż w obecnym stanie prawnym nie jest możliwym skuteczne dochodzenie roszczeń z umów ubezpieczenia zawartych z Towarzystwem Ogniowym Publiczno – Prawnego Zakładu Ubezpieczeń

Majątkowych Kraju Warty. Przejęcie zobowiązań z takich umów przez Powszechny Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych lub przedstawiciela zagranicznego zakładu ubezpieczeń dotyczyło wyłącznie wierzycieli, którzy zgłosili swoje wierzytelności w terminie zawitym do 30 października 1970r. Obecnie nie istnieją podstawy prawne aby wskazywany termin mógł zostać przywrócony.

Przybliżając szerzej problematykę umów ubezpieczenia zawartych w okresie przedwojennym i II wojny światowej należy wskazać, iż w myśl art. 2 ust. 1 dekretu z dnia 3 stycznia 1947r. o uregulowaniu ubezpieczeń rzeczowych i osobowych (Dz. U. Nr 5, poz. 23) krajowe i zagraniczne prywatne zakłady ubezpieczeń bez względu na swoją formę prawną utraciły z dniem 3 stycznia 1947r prawo do wykonywania dalszej działalności ubezpieczeniowej na terytorium Państwa Polskiego. Działające w tym okresie zakłady ubezpieczeń zostały więc zlikwidowane. Likwidatorem krajowych prywatnych zakładów ubezpieczeń miał być Powszechny Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych, przekształcony następnie w Państwowy Zakład Ubezpieczeń, a zagranicznych, działających na terenie Polski – główny przedstawiciel zagranicznego zakładu ubezpieczeń lub likwidator wyznaczony przez sąd.

Ponadto, co również może mieć miejsce w przedmiotowej sprawie, dla zakładów, które nie zostały z jakichkolwiek przyczyn zlikwidowane na mocy przepisów dekretu z 1947r., w myśl § 2 ust.1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 29 czerwca 1959r. w sprawie zasad i trybu likwidacji zakładów ubezpieczeń, które utraciły prawo do wykonywania działalności ubezpieczeniowej (Dz. U. Nr 40, poz. 253) likwidatorem został Państwowy Zakład Ubezpieczeń. Rozporządzenie to przewidywało (§ 3 ust.1), iż wierzyciele likwidowanych zakładów ubezpieczeń powinni - jeżeli w toku dotychczasowych czynności tego nie dokonali - zgłosić likwidatorowi pisemnie swoje roszczenia w terminie sześciu miesięcy, licząc od dnia wejścia w życie tego rozporządzenia., tj. do dnia 21 stycznia 1960r. Termin ten był trzykrotnie przedłużany kolejno do 31 lipca 1961r., do 30 czerwca 1964r. i ostatecznie do 30 października 1970r.

W chwili obecnej zatem wierzyciele i akcjonariusze tak polskich prywatnych zakładów ubezpieczeń jak i zagranicznych, działających w tym okresie nie mogą już zgłaszać swych roszczeń.

Niezależnie od tego niektóre zagraniczne zakłady ubezpieczeń działające obecnie na polskim rynku, wyraziły ze względów marketingowych, wolę realizowania zobowiązań podmiotów działających w II RP. W tego typu przypadkach niezbędne do podjęcia działań są

kopie dokumentów znajdujących się w posiadaniu zainteresowanych osób. Rzecznik Ubezpieczonych deklaruje w takich przypadkach swą pomoc.

Łącząc wyrazy szacunku,

Pracownik z powołaniem

W załączeniu:

Dekret z dnia 3 stycznia 1947r. o o uregulowaniu ubezpieczeń rzeczowych i osobowych (Dz. U. z dnia 25 stycznia 1947r. Nr 5 poz. 23).

Dz.U.47.5.23

DEKRET

z dnia 3 stycznia 1947 r.

o uregulowaniu ubezpieczeń rzeczowych i osobowych.

(Dz. U. z dnia 25 stycznia 1947 r.)

Na podstawie ustawy z dnia 3 stycznia 1945 r. o trybie wydawania dekretów z mocą ustawy (Dz. U. R. P. Nr 1, poz. 1) - Rada Ministrów postanawia, a Prezydium Krajowej Rady Narodowej zatwierdza, co następuje:

Art. 1. 1. Wykonywanie działalności ubezpieczeniowej w zakresie ubezpieczeń rzeczowych i osobowych wymaga zezwolenia władzy nadzorczej.

2. Zezwolenie może być udzielone jedynie: państwowym, prawno-publicznym bądź spółdzielczym zakładom ubezpieczeń.

3. Mocą niniejszego dekretu otrzymują zezwolenia na dalszą działalność ubezpieczeniową w zakresie ustalonym w tym dekrete:

a) Towarzystwo Reasekuracyjne "Warta" Sp. Akc. w Warszawie,

b) Powszechny Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych.

4. Władzą nadzorczą w rozumieniu niniejszego dekretu jest Minister Skarbu.

Art. 2. 1. Krajowe i zagraniczne prywatne zakłady ubezpieczeń bez względu na swoją formę prawną tracą prawo do wykonywania dalszej działalności ubezpieczeniowej.

2. Przepis ust. 1 nie dotyczy Towarzystwa Reasekuracyjnego "Warta" Sp. Akc. w Warszawie.

3. Zatwierdza się zarządzenia władzy nadzorczej, mocą których zakładom ubezpieczeń wymienionym w ust. 1 cofnięto po wyzwoleniu kraju zezwolenie na wykonywanie działalności ubezpieczeniowej.

Art. 3. 1. Ustanawia się na obszarze Państwa w zakresie ubezpieczeń rzeczowych przymus ubezpieczenia budowli od ognia.

2. Pozostałe rodzaje ubezpieczeń rzeczowych są wykonywane w trybie umownym, jednakże Minister Skarbu w porozumieniu z zainteresowanymi Ministrami może ustalać w drodze rozporządzeń obowiązek ubezpieczenia dla oznaczonych kategorii ryzyk w ubezpieczeniach rzeczowych.

Art. 4. 1. Ubezpieczenia osobowe są wykonywane w trybie umownym.

2. Minister Pracy i Opieki Społecznej w porozumieniu z Ministrem Skarbu i innymi zainteresowanymi ministrami może jednak ustalać w drodze rozporządzeń obowiązek ubezpieczenia oznaczonych kategorii osób i ryzyk w ubezpieczeniach osobowych.

3. W przypadkach przewidzianych w ust. 2 Minister Skarbu w porozumieniu z Ministrem Pracy i Opieki Społecznej i innymi zainteresowanymi ministrami może w drodze rozporządzeń tworzyć odrębne prawno-publiczne zakłady ubezpieczeń społecznych oraz wydawać dla nich statuty, określające ich organizację i zasady działalności.

Art. 5. 1. Zakłady ubezpieczeń, dopuszczone do działalności ubezpieczeniowej w Polsce na podstawie niniejszego dekretu, mogą odstępować ryzyka do reasekuracji jedynie Towarzystwu Reasekuracyjnemu "Warta" Sp. Akc. w Warszawie.

2. Prawo odstępowania ryzyk do reasekuracji zagranicznym zakładom ubezpieczeń oraz przyjmowania ryzyk do reasekuracji od zagranicznych zakładów ubezpieczeń służy wyłącznie

Towarzystwu Reasekuracyjnemu "Warta" Sp. Akc. w Warszawie.

3. Władza nadzorcza, o ile uzna, że zachodzi brak wyrównania ryzyk, może zarządzić obowiązek reasekuracji dla wszystkich lub poszczególnych rodzajów ubezpieczeń oraz dla wszystkich lub poszczególnych zakładów ubezpieczeń.

4. Zasady umów reasekuracyjnych zawieranych z zagranicznymi zakładami ubezpieczeń wymagają zgody władzy nadzorczej.

Art. 6. 1. Ubezpieczenia rzeczowe objęte przymusem ubezpieczenia oraz umowne ubezpieczenia transportowe (lądowe, śródlądowe, morskie i powietrzne) prowadzi wyłącznie Powszechny Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych.

2. Powszechny Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych może ponadto prowadzić umowne ubezpieczenia rzeczowe i osobowe.

Art. 7. 1. Z dniem 1 stycznia 1947 r. Powszechny Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych wchodzi we wszystkie prawa i obowiązki Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych i Kasy Strażackiej w Poznaniu, które z dniem tym przestają istnieć. Wynikające z tego tytułu przejęcie majątku jest wolne od wszelkich podatków i opłat. Przepisanie praw hipotecznych nastąpi na jednostronny wniosek Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych.

2. Upoważnia się Ministra Skarbu do regulowania w drodze rozporządzeń spraw związanych z przejęciem przez Powszechny Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych - Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych i Kasy Strażackiej w Poznaniu.

Art. 8. Sposób lokowania przez zakłady ubezpieczeń funduszków i rezerw określa corocznie Minister Skarbu w drodze ustalenia dla każdego zakładu planu lokat.

Art. 9. 1. Z dniem wejścia w życie niniejszego dekretu przechodzi na własność Skarbu Państwa 60% akcji Towarzystwa Reasekuracyjnego "Warta" Sp. Akc. w Warszawie, mianowicie przechodzą na własność Skarbu Państwa: wszystkie akcje będące własnością Poznańskiego Związku Komunalnego, wszystkie akcje będące własnością Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych w Poznaniu, reszta zaś brakująca do 60% akcji przechodzi na własność Skarbu Państwa z akcji, będących własnością Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych. Akcje te w imieniu Skarbu Państwa przyjmuje Minister Skarbu.

2. Wysokość odszkodowania za przyjęte przez Skarb Państwa w myśl ust. 1 akcje ustali Minister Skarbu w porozumieniu z Ministrem Administracji Publicznej.

3. Upoważnia się Ministra Skarbu do powzięcia decyzji w sprawie podwyższenia kapitału akcyjnego Towarzystwa Reasekuracyjnego "Warta" Sp. Akc. w Warszawie do kwoty 500.000.000 zł, do dokonania wpłat rzeczowych i gotówkowych, niezbędnych dla zachowania ustalonej wyżej granicy udziału Skarbu Państwa w ogólnym kapitale akcyjnym oraz do dokonania operacji finansowych związanych z tymi wpłatami.

Art. 10. 1. Zakłady ubezpieczeń, które w myśl niniejszego dekretu utraciły prawo do wykonywania dalszej działalności ubezpieczeniowej, podlegają likwidacji.

2. Likwidację krajowych prywatnych zakładów ubezpieczeń społecznych powierza się:

- a) w odniesieniu do zakładów, których przedmiotem działalności były wyłącznie ubezpieczenia rzeczowe lub rzeczowe i osobowe, Powszechnemu Zakładowi Ubezpieczeń Wzajemnych,
- b) w odniesieniu do zakładów, których przedmiotem działalności były wyłącznie ubezpieczenia osobowe, zakładom ubezpieczeń, prowadzącym wyłącznie ubezpieczenia osobowe, stosownie do zarządzeń, jakie wyda Minister Skarbu.

3. Zagraniczne zakłady ubezpieczeń podlegają likwidacji z zastosowaniem przepisów rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 26 stycznia 1928 r. o kontroli ubezpieczeń (Dz. U. R. P. Nr 9, poz. 64).

4. Upoważnia się Ministra Skarbu do regulowania w drodze rozporządzeń spraw związanych z likwidacją umów z zakresu ubezpieczeń osobowych, zawartych z zakładami ubezpieczeń, podlegającymi likwidacji, a w szczególności do regulowania sposobu likwidacji umów w drodze wykupu, bądź w drodze

przekazania portfelu wraz z rezerwami odpowiednim zakładom ubezpieczeń osobowych. Poza tym przy likwidacji krajowych prywatnych zakładów ubezpieczeń stosuje się przepisy powołane w ust. 3.

5. Prawno-publiczne zakłady ubezpieczeń nie wymienione w art. 1 ust. 3, a nie podlegające przejęciu przez Powszechny Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych (art. 7), o ile w terminie 1 roku od dnia wejścia w życie niniejszego dekretu nie otrzymają zezwolenia na wykonywanie działalności ubezpieczeniowej, podlegają likwidacji w myśl zasad określonych w ust. 2 i 4 niniejszego artykułu.

Art. 11. Dekret niniejszy nie narusza przepisów o ubezpieczeniach społecznych.

Art. 12. Wykonanie niniejszego dekretu porucza się Ministrowi Skarbu w porozumieniu z zainteresowanymi ministrami.

Art. 13. 1. Dekret niniejszy wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

2. Z dniem wejścia w życie niniejszego dekretu tracą moc obowiązującą sprzeczne z nim przepisy, a w szczególności przepisy rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 26 stycznia 1928 r. o kontroli ubezpieczeń (Dz. U. R. P. Nr 9, poz. 64), które są sprzeczne z przepisami niniejszego dekretu.